[2020] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 779

ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਰਾਹੀਂ

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.

v.

ਅੰਬਰ ਬਿਲਡਰ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8307)

ਜਨਵਰੀ 8, 2020

[ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਗੁਜਰਾਤ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਿਵਾਦ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1992 – ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਗੁਜਰਾਤ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ

ਸੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਿਵਾਦ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਐਕਟ ਕੋਲ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਡੀਟੀਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31.07.07, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਸੀ - ਅਨੁਸਾਰ
ਠੇਕੇਦਾਰ, ਉਸਨੇ 30.04.08 ਨੂੰ ਕੰਮ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ
ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਸੜਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੁਰੰਮਤ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ - ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਿਰਫ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨੁਕਸ ਜੋ ਮਿਆਦ 30.04.11 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਈ -

ਈ ਸਟੇਟ ਨੇ ਡੀਟੀਡੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 11.11.14 ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 1,09,00,092/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਸੀ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ -
ਚੁਣੌਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਕਿਹਾ: ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਸੀ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ 1992 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ
ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ - ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜੀ
1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1992 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨਹੀਂ ਹੈ -
ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ - ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅੱਜ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 - ਐਸ.ਐਸ.2-43

ਅਤੇ ਧਾਰਾ 9, 17 - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940.

ਗੁਜਰਾਤ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਵਾਦ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1992 – ਐਸਐਸ 2 (ਏ), 3, 8 (3), 9, 12, 13, 21 - ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ - ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 – ਐਸ.ਐਸ.9, 17 – ਆਯੋਜਿਤ: ਸ.9 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 9 (3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 9 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਕਰਨਗੇ, ਜੋ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ.

ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 - ਭਾਗ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀਆਂ ਲਈ ਐਕਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ - ਆਧਾਰਿਤ: ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ 1 ਭਾਵ ਧਾਰਾ 2 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 43 ਤੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2 (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਭਾਗ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ - ਧਾਰਾ 2 (4) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਧਾਰਾ 40 (1), 41 ਅਤੇ 43 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ 1 ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ

ਵਿਚੋਲਗੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਭਾਗ 1 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

1.1 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 9 (3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ

ਧਾਰਾ 9 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ ਕਿ

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ ੧੭ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੭ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ 1 ਭਾਵ ਧਾਰਾ 2 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 43 ਤੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਭਾਗ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(4) ਏ
ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 40 (1), 41 ਅਤੇ 43 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ 1 ਸਾਰੀਆਂ
ਵਿਚੋਲਗੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਿਸੇ
ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਗ 1 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ। ਹੋਵੇਗਾ
ਇੱਕ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ
ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 1 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵੀ
ਭਾਗ ੧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕੋ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਭਾਗ 1 ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਸੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਅਤੇ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਵੇਗਾ। (ਪਾਰਸ 12, 13 ਅਤੇ 15) [787--; 788--; 789-]

1.2 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗੁਜਰਾਤ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 3 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1992 ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ
ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦਾ ਇਰਾਦਾ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ
ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 8 (3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ।
ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਵਿੱਚ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ ੧੩ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ/ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ

12. ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਚੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਸੀ
ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪਾਰਸ 16-18) [789-ਬੀ-ਈ, ਐਚ; 790-ਏ, ਸੀ-ਈ]

1.3 ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤੁਲਨ

ਰਾਹਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਹੈ

ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਠੇਕੇਦਾਰ (ਆਂ) ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅੱਜ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। (ਪਾਰਸ 21, 22) [793--]

ਗ੍ਰੰਗੋਤਰੀ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਹੋਰ (2016) 11 ਐਸਸੀਸੀ 720 : [2016] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1074 - ਆਯੋਜਿਤ
ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕੁਰਿਅਮ।

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲਜ਼, ਤੀਰਥਹਾਲੀ (1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ 160: [1987] 2 ਐਸਸੀਆਰ 398;

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਰਮਨ ਆਇਰਨ ਫਾਊਂਡਰੀ (1974) 2 ਐਸਸੀਸੀ
231 : [1974] 3 ਐਸਸੀਆਰ 556; ਐਚ.ਐਮ. ਕਮਾਲੁਦੀਨ ਅੰਸਾਰੀ ਅਤੇ
. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1983) 4 ਐਸਸੀਸੀ 417 : [1983] 3 ਐਸਸੀਆਰ 607 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ			
	[1987] 2 SCR 398	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 6
	[2016] 2 SCR 1074	ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਚੁਰੀਅਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 19
	[1974] 3 SCR 556	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 19
	[1983] 3 SCR 607	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 19

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8307
2019 ਵਿੱਚ।

2015 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 5517 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 18.02.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8308.

ਪ੍ਰੀਤੇਸ਼ ਕਪੂਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਏ.ਪੀ.ਮਧੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੇਮੰਤਿਕਾ ਵਾਹੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਕੇ.ਜੀ. ਸੁਖਵਾਨੀ, ਅਨਿਲ ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਚਿਰਾਗ ਸੁਖਵਾਨੀ, ਵਿਸ਼ਵ ਪਾਲ
ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗੁਜਰਾਤ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ
(ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਗੁਜਰਾਤ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਵਾਦ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1992 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਕੋਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਦਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ" ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਕੇ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਹੈ

ਇੱਕ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ "ਕੰਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ" ਸੀ। 31.07.2007 ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ : 30 (1) ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 43.ਏ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਂ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

43. ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ (ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਸਮੇਤ)
ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਜੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ/ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ/ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ
ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ
ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਜੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਕਮ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਵਸੂਲੀ ਕਿੱਥੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?
ਠੇਕੇਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ 2019 ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8307 @ 2016 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 36095 ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ 31.07.2007 ਦੇ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਨੁਸਾਰ,
ਉਸਨੇ 30.04.2008 ਨੂੰ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੜਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ
ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੀਂਹ ਰੁਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੁਰੰਮਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ,
ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਿਰਫ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਜੋ ਮਿਆਦ 30.04.2011 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਈ ਸੀ। 10.09.2012 ਨੂੰ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੱਤਰ। ਇਹ ਰਕਮ ਸੀ
ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 10.09.2012 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ 11.11.2014 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ
1,09,00,092/- ਰੁਪਏ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਕਾਇਆ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਰੋਕਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਤੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਮਾਪੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਦਾ ਸਟੈਂਡ
ਰਾਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਖਰਾਬ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰ। ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੩.ਏ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ, ਤੀਰਥਹਾਲੀ 1 ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਠੇਕੇ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਐਫ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਹੋਰ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 18.02.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 11.11.2014 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤੇਸ਼
ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਕਪੂਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਉਪਾਅ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ,

---

1 (1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ 160

ਏ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਸਟੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ਼੍ਰੀ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਜੀ. ਸੁਖਵਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਟੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਮਿਤੀ 24.11.2005 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਦੀ ਇਹ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ 'ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਸੰਚਾਰਾਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਧਾਰਾ 43.ਏ ਵਰਗੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਏ) 'ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) (ਆਈ) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਅਦਾਲਤ' ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"() ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ;

ਅਸੀਂ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (2) ਅਤੇ 2 (4) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(2) ਇਹ ਭਾਗ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 9, 27 ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਏ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ
ਧਾਰਾ 37 ਦਾ (3) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ,
ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਹੋਵੇ
ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

(4) ਧਾਰਾ 40, ਧਾਰਾ 41 ਅਤੇ 43 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ
ਵਿਚੋਲਗੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।
ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸੀ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ
ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੯ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 9 (3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਰਬਿਟਰਲ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ
ਧਾਰਾ 9 (1) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ
ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ।

ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

(1) ਕੋਈ ਧਿਰ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਪਰ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ-
ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਅਸਥਿਰ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ; ਜਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਲਈ, ਅਰਥਾਤ:-
ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਅੰਤਰਿਮ ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹਨ;

ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ;

ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਜੋ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ,

ਜਾਂ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਕਸਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਕਸਦ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ, ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ;
ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਰਿਸੀਵਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ;

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ।

(2) ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ।

ਅਸੀਂ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (6) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"31. ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ:-

(6) ਵਿਚੋਲਗੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੰਤਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ 1 ਭਾਵ ਧਾਰਾ 2 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 43 ਤੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2 (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਗ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 2 (4) ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 40 (1), 41 ਅਤੇ 43 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ 1 ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਗ 1 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਹਨ
ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 1 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵੀ ਭਾਗ ੧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਏ ਐਂਡ ਸੀ
ਇੱਕ ਐਕਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ
ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧਿਆਇ 3 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ। ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇ
ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦਾ ਅਰਥ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਸਮਝੌਤਾ
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ
ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਹੋਣ
ਵਰਕਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ। ਧਾਰਾ 8 (3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਪ-
ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ
ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ
ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ
ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਗੁਜਰਾਤ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ
ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੋਟੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਜੋ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

(1) ਧਾਰਾ 12 ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ
ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਪਟਣਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ
ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਜਾਣਗੇ।
ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ।

ਧਾਰਾ ੧੩ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਏ ਐਂਡ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ
ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ/ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"21. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ, ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਅੰਪਾਇਰ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

18. ਸਾਡਾ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ
ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ
ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

19. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਵਾਨੀ ਨੇ ਗੰਗੋਤਰੀ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪੈਸਾ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੰਗੋਤਰੀ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਈਏ। ਫੈਸਲਾ
ਗੰਗੋਤਰੀ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਰਮਨ ਆਇਰਨ ਫਾਊਂਡਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।
ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"6... ਪਰ ਇੱਥੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ

[2] (2016) 11 ਐਸਸੀਸੀ 720

[3] (1974) 2 231

ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ
ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੁਕਮ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ
ਬਕਾਇਆ ਹੋਰ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ
ਜ਼ੁਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬਚਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਉਪਾਅ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ
ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ

ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ। ਇਕੋ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ
ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨਾ
ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ
ਧਾਰਾ 41 (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਕਿਉਂਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਫਾਰਮ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ
ਬਕਾਇਆ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ
ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 41 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“11… ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਰਕਮ ◌ਾ◌ਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ
ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਬਿੱਲ ◌ਾ◌ਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੱਲ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ
ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

ਰਮਨ ਆਇਰਨ ਫਾਊਂਡਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਐਚ.ਐਮ. ਕਮਾਲੁਦੀਨ ਅੰਸਾਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ।
ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ
ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਹੋਰ ਬਕਾਇਆ ਬਿੱਲਾਂ ਤਹਿਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ

[4] (1983) 4 ਐਸਸੀਸੀ 417

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਮਨ ਆਇਰਨ ਫਾਊਂਡਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"21… ਡੂੰਘੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਇਜ਼ ਬਚਾਅ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

22. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੀ ਫਾਰਮ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਡਰ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਕਮ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਹੀ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਰੋਕ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਧਿਰ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੀ ਅਤੇ ਝਿਜਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮਜ਼ੇ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਕਸਦ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 41 (ਬੀ) ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਬਿੱਲਾਂ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਗਤ ਹੈ।

ਉਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

31. ਸਾਡਾ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ
ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਕਾਇਆ ਬਿੱਲਾਂ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ
ਠੇਕੇਦਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ। ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ
ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਪ੍ਰਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਲ ਪਈ ਰਕਮ। ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਕਮ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।
ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗੰਗੋਤਰੀ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਮਨ ਆਇਰਨ ਫਾਊਂਡਰੀ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਚਐਮ ਕਮਾਲੁਦੀਨ ਅੰਸਾਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ 'ਤੇ,
ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ
ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਏ ਐਂਡ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੭ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਐਕਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਠੇਕੇਦਾਰ (ਆਂ) ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਦੇ.

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

